వీలు

"అమ్మాయిగోరూ! అమ్మాయిగోరూ!...అబ్బాయిగోరూ!...అంతా అయిపోయింది నాయనోయ్...అంతా అయిపోయిందమ్మోయ్!" లచ్చిమి గట్టిగా అరుస్తోంది.

రెండు నిముషాలలో గదులొకటీ ఒకటీ తెరుచుకున్నాయి. కొడుకులూ, కోడళ్ళూ - పెద్దాడబడుచూ ముసలాయన గదిలోకి బిలబిలా వచ్చారు.

కొద్దిసేపట్లో ఇరుగుపొరుగువారూ రావడం ప్రారంభించారు. మురళీధర్‌రావ్‌గారు పోయారన్న వార్త ఊరంతా గుప్పుమంది.

"రేత్తి రెండయినాదేట నచ్చి వీ నువ్వెల్లిపోయే అనేసి నారమ్మా ఇయ్యాలిలా సూస్తాననుకోనేదు" సొంత తాతయ్య ప్రాణం తనవడిలో పోవడమే...లచ్చిమికి గుర్తువస్తోంది. తను క్రిందటిరాత్రి ఆ ముసలి ప్రాణందగ్గర లేకపోయానే అని ఆమె మనసు విలవిల్లాడుతోంది. ఆమె గోడు ఎవరూ పట్టించుకోవడంలేదు. అంతాహడావుడి.

"మంచంమీదే ప్రాణంపోయింది...రామ,రామ!" అంటున్నారెవరో. శవాన్ని క్రిందకు దింపుతుంటే తలగడక్రింద నున్న గుండీ పుస్తకం చిన్నకొడుకు లాఘవంగా తప్పించేశాడు.

పెద్దకోడలికి కంటపడకూడనిదేదో కంటపడిందని ఆడబడుచుకు ఎలాగో తెలిసిపోయింది.

"ఇంకా రావలసినవాళ్ళు ఎవరయినా ఉన్నారాబాబూ?" అంటూ పురోహితుడు పెద్దకొడుకునడిగి అతని కళ్లవంక చూసి దూరంగా తప్పుకున్నాడు.

దహనకాండ పూర్తిఅయ్యేవరకూ ఆ ఇంటిలో నెలకొని ఉన్నది ప్రశాంతతే.

గదిలో మంచంబదులు జ్యోతి చోటుచేసుకున్నాక పెద్దకోడలు మరిదిని మెల్లగా కదిపింది. "రాఘవా, తల్లిలాంటిదాన్ని. నాదగ్గర రహస్యమెందుకు? నువ్ పొద్దున్న నాన్నగారి తలగడ క్రిందనుంచి ఏదోతీసి దాచడం చూశాను. ఏమిటది?"

రాఘవరావ్ మారుమాటాడలేదు. వదినగారు అతన్ని వదలలేదు. "చూడు రాఘవా, ఈ ఆస్తికి మనమందరమూ వారసులమే. ఆయన గారికయితే పాపం డబ్బు పిచ్చనుకో...కాని మనమంతా ఇంతో అంతో సంపాదించుకుంటున్న వాళ్ళమే. డబ్బుమొహం తెలియనివాళ్ళం కాదు. నువ్వంటే నాకు ప్రత్యేకమైన అభిమానం...నిన్ను చూస్తే చచ్చిపోయిన మా తమ్ముణ్ణి చూసినట్టుంటుంది."

"వదినా, నే బయటకు వెళుతున్నా...మీరు ఏవేవో గుర్తుతెచ్చుకుని బాధపడకండి...మీ చెల్లెలికి ఒంట్లో నలతగా ఉందని మేడ దిగలేదు. ఇంటినిండా మనుషులు ...చచ్చిపోయినవాళ్లతో మనమూచచ్చిపోలేం. వంటమనిషికి దగ్గర ఉండి రాత్రికి ఏమిచెయ్యాలో చేయించండి!"

రెండో అబ్బాయి కారుతాళాలు జేబులోంచి తీస్తూ బయటకు నడిచాడు.

పెద్దకోడలు వెంటనే లాయరు రంగనాధంగారికి ఫోన్‌చేసింది. "మురళీధర్‌రావ్‌గారు వీలునామా రాశారు...నన్ను సాక్షిసంతకం చెయ్యమన్నారు. నేను చేశాను...ఆస్తి ఎవరికిరాశారో నేను చెప్పలేను. వీలు

గుండీ పుస్తకంలో ఉంచడం నేనే చూశాను..."లాయర్ ఫోన్ పెట్టేశాడు.

రాత్రి పదయ్యాక ఆ లాయరును తీసుకువచ్చి మరిదిని నిలదీసి అడిగింది పెద్దకోడలు.

"మీరే చదివి వినిపించండి" అంటూ వీలునామా ఆయన చేతికిచ్చి మేడమీదకు వెళ్ళిపోయాడు రాఘవరావ్.

వకీలుగారు తీరికగా చదవడం మొదలెట్టారు.

-నీటిలో మునిగి ప్రాణం పోయేక్షణంలో మనిషి జ్ఞాపకాలన్నీ ఒక తృటి కాలంలో మనసులో గిర్రున తిరుగుతాయంటారు. ఆ అనుభూతి నా కెందుకో కలుగుతోంది.

అయినా ఇంతవేగం చచ్చిపోను-మరో రెండేళ్ళయినా బ్రతుకుతానని డాక్టరుగారు ఆశకల్పించేటట్టు మాటాడుతున్నాడు. పెద్దాడితో ఈ అర్థం వచ్చేటట్టు ఆయన అంటూ వుండడం నాచెవిన పడింది.

కాళ్లు పొంగుచూపినా ఫర్వాలేదట.

కాని ఎవరు చెప్పగలరు! వానరాకట లాంటిదే ప్రాణం పోకట...క్షణం మనది కాదు - ఈ మాట జ్ఞానంరాని వయసునుంచీ వింటున్నదే.

ఇంటా వంటా లేని - వ్యాపారం చేపట్టాను. బ్రాహ్మడికి వ్యాపారం ఏమిటన్నారందరూ.

ఎంతలాభం వచ్చినా మర్నాడేమవుతుందోనన్న భయంతో ఊపిరి బిగించి ఉగ్గబట్టుకోడంవల్ల రక్తపుపోటు తెచ్చుకున్నాను.

ఈ ముసలాడి గోడు ఎవడు వింటాడు! వినాలని ఎవరికుంటుంది? ఇదోసొద. దీనికి అంతుండదని మీరందరూ విసుక్కుంటూ ఉంటారు.

ఎన్ని కష్టాలు పడ్డాన్రా! మూర్ఖులారా! నా బాధ మీకెలా తెలుస్తుంది! నేనేం చెప్పినా, చెప్పగలిగినా మీరెలా అర్థం చేసుకోగలరు!

పిల్లలు తల్లిదండ్రులకు ముసలై మంచంపట్టిన వాళ్ళకు ఋణపడి ఉండాలా? వాళ్ళకి వీళ్ళేంచేసేరని! వాళ్ళనడిగి-వాళ్ళకోసం కన్నారా? - ఈ ధోరణి పదహారేళ్ళ వయసు తరవాతే ఎందుకు వస్తుంది?

వెధవ, ముసలాడు - చావా చావడు - చాపా ఇవ్వడు - అని మీచేత విసుళ్లూ -కసుళ్లూ తింటూ- శరీరంలో వింత బాధలతో ఎలారా పడడం?

చచ్చేవాడినేరా! నాకూ చావాలనే ఉంది. కాని ఆ ఘడియ రావాలి కదా, నేనేం చెయ్యను చెప్పండి!

పిల్లలుకారు మీరు రాక్షసులైపోయారు. కొంచెమయినా మమతా మానవత్వం లేకుండా ఇలా తయారయ్యారేమిటా అనే నా ఆవేదన.

నాకేం, ఇద్దరు కొడుకుల చేతిమీదిగా పోతున్నాననే తృప్తి లేదర్రా - అది నా ఖర్మేమో!

ఏ జన్మలో ఏ పాపం చేశానో! ఈ జన్మలో చేసినవి మీ కోసమేరా! కనుక్కున్నవాళ్ళే నన్ను నీచంగా చూస్తున్నారు. పువ్వోపువ్వోమని పెంచుకున్న పిల్లల అప్యాయతకి నోచుకోలేక పోయాను. నేనేం తప్పు చేశానని?

కాస్త డబ్బుదగ్గర కాఠిన్యం వహించాను. డబ్బు సంగతే అంత. మరికొంచెం పిడికిలి వదులుచేస్తే పిల్లలకి చిప్పే మిగులుతుందని ఆరాటపడి చచ్చాను.

అన్ని పరిస్థితులలోకీ మహా నికృష్టమైంది దారిద్ర్యం. అదంటే నాకు భయం.

అందుకేకదా పెళ్లి చేసుకుంటానని మాట ఇచ్చిన లలితకి దూరమై - నీచమైన ద్రోహంచేసి - మనసులోనే కాకుండా, గుండెలో ఓ ముక్కని గునపంతో పెళ్లగించి-నరసమ్మని పత్నిగా స్వీకరించాను!

పిల్లకాకులకేం తెలుస్తాయిరా ఉండేళ్ల దెబ్బలు!

ఇక నా వీలునామా...

నా బాధ నా తదనంతరం...నా సపర్యలు చెయ్యనవసరంలేని కట్టెముందు తృప్తిగా ఊపిరి పీల్చుకునేముందు నా రక్తం పంచుకుని పుట్టిన నా బిడ్డలు-ఈ నా మాటలు సాంతం వినాలి వినితీరాలి.

మీ అమ్మ మీ నాన్నలాంటిది కాదు. మహా ఇల్లాలు. నామాట కెప్పుడూ ఎదురు చెప్పలేదు. పుణ్యాత్మురాలు-కాబట్టే నాకంటే ఐదేళ్లు ముందే ఈడుప్పోతలుపడకుండా నాలా తిట్టించుకోకుండా కన్ను మూసింది.

దానికి జరిగినట్టు నాకు ఏనాడూ జరగలేదర్రా.

డబ్బు సంపాదించేరోజుల్లో అదొక్కటే నాయావ. అది పడిపోయిన తరువాత ఉన్న దాన్ని భద్రపరచుకోవాలన్న తాపత్రయం.

డబ్బు పంపాదించడంకంటె కష్టంరా దాన్ని భద్రపరచుకోడం! ఎలా సంపాదిస్తున్నామన్నది కాదురా ప్రశ్న. ఎలా ఖర్చు పెడుతున్నామన్న ఆలోచన ఉండాలి. అది ఒంటికీ, ఇంటికీ మంచిది.

నరసమ్మ పోవడంతో నా రక్తపుపోటుతోపాటు నా పాట్లు పెరిగి ఎగయ ప్రారంభించాయి.

ముసలి వెధవ కన్నుమూసేముందు - ఎప్పుడు ఈ గది ఖాళీ అవుతాఉందా అని పిల్లలు ఎదురు చూస్తున్న తరుణంలో రాయాల్సిన వీలునామా నాకు మరో వీలు కలుగచేస్తోంది.

నా మనసులో మాట నామనసులో బాధ వాళ్ళ గుండెల్లోకి జొరబడాలి.

మమత పెంచుకున్నందుకా నాకీ శిక్ష?

ఏది పిసినారి తనం? ఏది జాగ్రత్త? వీటిమధ్య గీత ఎంతటిది? కట్టుకున్న దానికి తెలుసురా నాది పిసినారితనం కాదని- కట్టుకోకుండా వదిలేసిన దానికీ తెలుసురా నా మనసు!

పిల్లవెధవలందరినీ చదివించానా, దానికెంత ఖర్చయింది? ఆ డబ్బు నేను జాగ్రత్తగా ఉండకపోతే కూడపెట్టడం సాధ్యమయ్యేదా?

నా చిన్నతనంలో నేనెంత బీదరికం అనుభవించానో మీకెలా తెలుస్తుంది! ఆ సత్తికాలపు రోజుల్లో పెద్దాడికి నెలనెలా రెండేసివందలు పంపుతూ ఉండేవాడిని. నేననగా ఎంత? నా వ్యాపారమనగా ఎంత? ఇంతకీ ఆ రోజుల్లో!

అది వాడికేమయినా తెలుసా?

బీద ఇంటి పిల్లయినా - నేను డబ్బువాపి మనిషినే అయినా- వాడు ప్రేమించాడని - ప్రేమంటే గుండెలో ఎలా తొలిచేస్తుందో తెలుసు కాబట్టి ఆ పెళ్ళికి ఒప్పుకున్నా.

నరసమ్మ నా స్వభావం తెలిసి వాళ్ళవాళ్ళని అవీ ఇవీ పెట్టమంటే మాత్రం-డాక్టరు చదువుకున్న

పిల్ల-తనుపడుతున్న కోడంట్రికానికి బాధ్యత అంతటినీ నా మీదకే నెట్టాల .

తన తండ్రినయితే డాక్టరమ్మ అలాగే చూస్తుందా?

పోనీ కోడలయితే పై ఇంటినుంచి వచ్చినపిల్ల-మరి కొడుకో-కడుపు చించుకుంటే కాళ్ళమీద పడుతుంది-అలాగని ఊరుకోలేంకదా!

ఈ ఆస్తి నా స్వార్జితం... ఈ మేడ...

నేను బొక్కికొంపకొని పదేళ్ల తరువాత-పాతకాలం రోజుల్లో ఇటిక ఇటికకీ డబ్బు కూడచేసి సిమ్మెంటుబస్తా ఐదు రూపాయల రోజుల్లో అణా అణా పోగుచేసి కట్టించుకున్న మేడరా ఇది!

కొడుకూ, కోడలూ, ఇద్దరూ డాక్టర్లు నీకేం మహరాజువి అంటారు నాకు తెలిసినవాళ్ళు. వాళ్ళతో ఏం చెప్పుకోను!

శెలవుపెట్టి ఏ ఒక్కరూ నాదగ్గర పట్టుమని పదిరోజులుండరు. ఆదరాబాదరా రావడం ఇంకాచావడని వెళ్ళిపోవడం. నా బాధ మామూలే.

పోనీ కూతురు ఉందంటే - ఏటేటా కాన్పులు నత్తానావా పిల్లలు - నేనెలా వస్తానంటుంది. ఆయనకు శెలవులేదు. మరో పదివేలుంటే కారుమారుస్తానంటున్నారు...ఒడ్డికెలెండి. అంది నా కూతురు.

కూతురి కాఠిన్యం కొడుకుల కాఠిన్యంకంటె బాధ కలిగిస్తుంది.

ఆ చిన్న వెధవ చిన్ననాటినుంచి ఆకతాయివెధవే. వాళ్ళమ్మయితే ఎలాగో వాడిని బుజ్జగించి మెల్లగా బి.కాం. చేయించింది.

ప్రేమించేస్తే గొడవని నా స్నేహితుడి కూతురినిచ్చి ముందే పెళ్లిచేసేశాను. వాడి గోల వాడిది. వాడూ-వాడిపెళ్ళాం...మేనమామల పోలిక వెధవకి.

వెధవాయిలు తల్లిమంచాన బడితే బిలబిలా వచ్చేశారు. ఊరట కబుర్లు చెప్పారు. కాలూ, చెయ్యీ రాశారు.

మరి నేనేం పాపం చేశాను?

నిన్న డాక్టరు మొహం అదోలా పెట్టాడు. నేను బ్రతికివుండటం చూసి ఆశ్చర్యపోయినట్టున్నాడు. ఈ కుర్రకారుల్ని ఇంతప్పటినుంచీ చూసి వాళ్ళబుర్రల్లోని ఆలోచనలను తెలుగు లిపిలా చదివేస్తాను-పిల్లకాకులు వాళ్ళకేం తెలుసు!

రోగం తీసుకుపోయేదే అయినా ఎందుకో గట్టిగా మొరాయిస్తోంది ప్రాణం వెళ్ళనని.

నా ఆవేశం...నా అక్కసు తీర్చుకోవాలి. ఈ వెధవలకి సరియైన శాస్తిచేసే చావాలి...

లేచికూచోలేను. రాయకుండా ఉండలేను. కొద్దికొద్దిగా రాస్తూ ఆపుతూ మెల్లమెల్లగా నా ఆలోచనలని అక్షరాల్లో పొందుపరుస్తున్నాను.

ఇక్కడ ఎవరూలేరు. అసలు ఎవరుంటున్నారు. ఆ లచ్చిమి గోడకు జేరగిలబడి నిద్దరోతోంది. పాపం చిన్నముండ! దాని ఋణం ఎలా తీర్చుకుంటారో వెధవల్లారా.

మమతకి రక్తసంబంధం అక్కరలేదు. మనిషిలో వుండాల్సిన మనసుంటే చాలు.

వారంరోజుల్లై రాస్తున్నా, వీలునామా తెగిచావడంలేదు. ఎవరికి రాయాలీ ఈ ఆస్తి?

నా ఆస్తికి వారసత్వపు హక్కు నా కడుపున పుట్టిన పిల్లలకి లేదు. వాళ్ళు ప్రాజ్ఞులుకారు-డిగ్రీలున్నాయంతే...ఇది నా స్వార్జితం. ఈ ఆస్తి నేను రాసినా అది నా పిల్లలకళ్ళు తెరిపించేటట్టుగా వుండాలి.

ఇది నాపూర్తి స్వస్థతతో, నా పూర్తి మనసుతో, చిత్తశుద్ధితో దీర్ఘంగా ఆలోచించిన తరువాత నా స్వదస్తూరీతో రాస్తున్న వీలునామా!

పాపం లచ్చిమి! మారు మనువాడడానికి డబ్బు నేనిస్తానన్నాను.

లలితకోసం ఎప్పుడో ఓ క్షణం ఆవేశంలో చేయించిన గాజులు నరసమ్మతో-ఎవరివో పద్దువని చెప్పినవీ - ఓ గొలుసూ లచ్చిమికివ్వాలి.

మనుషుల పుట్టుకతో జాతినిర్ణయింపబడడం కేవలం అసందర్భం. మనుషులు మనుషులా రాక్షసులా అన్నది వాళ్ళ ఆలోచనమీదా, వాళ్ళు చూపించగలిగే జాలిమీదా ఆధారపడి ఉండాలి.

లలిత విసుక్కుంది. అందంగా కోపగించుకుంది.

"ఛిఛీ! ఇవేంపనులు!" దొరికినట్టేదొరికి పారిపోయింది.

"నేను నిన్ను పెళ్ళిచేసుకుంటాను "అన్నా...లైంగికానుభవంలో అనుభూతిలో మగాడికి స్వార్థమేఎక్కువ! ఆడదానికిక అంత స్వార్థం ఉండదేమో!

నాన్నపోయాక వాళ్ళ నాన్న నాతోనే సంప్రదించాడు.

నాకు డబ్బు కావాల్సివచ్చింది.

లలిత మా అమ్మ కొంగుపట్టుకు తిరుగుతూవుండేది. "అత్తయ్యా"! అంటూ మురిపాలు పోయేది.

నానుంచి ఏం ఎదురుచూసిందో! ఏకాంతంలో సన్నివేశాలు!

మురళీ! నాన్న నాకు పెళ్ళిసంబంధాలు చూస్తున్నారు! అంది గడుసుఘటం.

దాని పిలుపులో ఎంతమార్దవం...ఎంత ఆర్ద్రత...ఎంతవలపు-ఎంత మమత!

నేను పన్నెండువేలు కట్నంతీసుకుని నరసమ్మమెడలో పుస్తిముడివేశాను. నా బ్రతుకు కుదుటపడడం కోసం చేశానని, కుటుంబంకోసం నేనో త్యాగం చేశాననీ నన్ను నేను సమాధాన పరచుకున్నాను...కాని కొడుకుల నెత్తుకున్న నా కొడుకులు ఎప్పుడయినా నన్ను మనిషిగా చూశారా? నాకూతురు నన్ను నాన్నా! అనిపిలిచి డబ్బు అడగకుండా ఎప్పుడుంది కనుక! ఇక మనవలా, నా గదిలోకివస్తే నాజబ్బు అంటుకుంటుందని నమ్ముతారు! పెద్దవాళ్ళన్నమాటలే. పాపం వాళ్ళకేం తెలుస్తుంది! నా గదిలో కంపట!

ముసలాడి శరీరంలోనుంచి ఏం వస్తుందర్రా! మీరు అసహ్యించుకున్నా మీకూ ఓనాడు ఇది తప్పదని తెలుసుకోరేం?

నా తదనంతరం నా స్వార్జితమైన ఈ మేడా, బ్యాంకుల్లో నాపేర వున్న డబ్బు-నాభార్య నగలూ...

పాపం లలిత! కట్నాలిచ్చుకోలేక పట్టబుర్ర బ్రాహ్మడికి కట్టేశారు. వరసగా ముగ్గురు పిల్లల్ని కంది. లారీయాక్సిడెంటులో డ్రైవరు తుక్కయిపోయాడు. లలిత వితంతువైపోయింది.

నా ఆస్తి అంతటినీ నా తదనంతరం లలితకి సంక్రమించేటట్టు రాసేస్తే?

నా తదనంతరం-

లలితకి డబ్బు ఎలా ఖర్చుచెయ్యడమో తెలీదు. పిల్లలు లారీలు తోలుతూనో, కడుగుతూనో, బ్రతుకుతున్నారు...బంగారంబొమ్మలాంటి లలితగుండూ, అడ్డకట్టూ చూడటానికి వీల్లేకుండా తయారై పోయింది. దీనిదుంపతెగ సరిగా తిండయినాలేకుండా ఏటేటాపిల్లలట... అదేం మనుషులమో అదేం యావో!

దానికెందుకు డబ్బు! నేను లలితపేర ఆస్తి రాసేస్తే నాకూ లలితకీ అక్రమసంబంధం ఉందని అనేసినా అనేస్తారు పిల్లవెధవలు.

లచ్చిమికీ నాకూ రంకే కట్టేసింది పెద్దకోడలు! ఏమి చదువులో ఏమో! డాక్టరు బుర్ర దానినిండా కుళ్లే ఉండాలా?

ఆ పెద్దకొడుకూ, కోడలూ డాక్టర్లు కాకపోయి ఉంటే లచ్చిమి వయసు మనవరాలే ఉండేదినాకు. గుంటపూలు పూస్తున్నారు. ముప్ఫై ఐదోఏట మొదటి కానుపా?

లలితకి ఆస్తి ఇచ్చి ప్రయోజనం లేదు...ఆ నగలు చేయించాను, ఇవ్వగలిగానా? కనీసం ఎదుటపడి మాటాడగలిగానా?

అదిరా జీవితంలోని ఆంతర్యం! తమాషా!

అనాథశరణాలయంలోని పిల్లలకి తల్లిదండ్రుల ఆలనా పాలనా ఉండదు. వాళ్లకి కొంచెం సుఖం ఏర్పాటు చేసిన వాడినవుతానేమో! నాపేరు చెప్పుకుంటారు కుర్ర నాగమ్మలు...

ఈ వీలునామా సొంతం చదివాక సువర్ణ కళ్లు ఎలా పెడుతుందో నేనే ఒక్కక్షణం చూడగలిగితే ఎంత బాగుణ్ణు!

కొన్ని కోరికలే వికృతంగా ఉంటాయి. అనాథశరణాలయాల్లో ఉండే అబ్బ అమ్మ తెలియని వాళ్ళకోసమా ఇన్నాళ్ళు-ఇన్నేళ్లు కష్టపడి ఈ ఆస్తి పోగుచేశాను! డబ్బుకోసమని నా పిల్లలకే నేను దూరమైపోయానే!

ఆస్తి ఎవరికో రాసేసిచచ్చికూడా శాపనార్థాలు తినేదా?

పాపం! లచ్చిమి కష్టపడి పనిచేస్తూవచ్చింది. మారుమనువు కెళ్ళకుండా, నీతిగా ఉంటోంది. దానికి రాసిచ్చేస్తే!

దాన్నిచూస్తే ఎందుకో చంటిది గుర్తొస్తోంది. బ్రతికి ఉంటే చంటిదానికి దీని వయసే ఉండేది. ఎప్పుడూ నాదగ్గరే పడుకునేది...

ఇక పెద్దది...దాని మొగుడు తెమ్మంటే అడగక ఏం చేస్తుంది? ఆడదానికి మొగుడంటే ఎందుకుచెప్మా అంత అభిమానం! ఇక చిన్నాడు...నేనువాడిని విచ్చలవాడిగా ఖర్చు చెయ్యనివ్వనని వాళ్లావిడ దగ్గర వాడికి నామోషీ! ఇక పెద్దాడా...డాక్టరుమరి. రెండు చేతులా సంపాదన! నేను ఎలాగూ బ్రతకనని తెలుసు. నా దగ్గర కూర్చుంటే ఏం లాభం! నా పోలికేవాడికి! ఏది ముఖ్యమో అదే అంతే! పిల్లలు కాన్వెంటు చదువులు...ఓ పూట పాఠం పోతే ర్యాంకుపోయే ప్రమాదం ఉందట. వాళ్ళ గొడవలు వాళ్ళవి.

నా పిల్లలూ-వాళ్ల పిల్లలూ, వాళ్లవాళ్ల పిల్లలూ మమత మరిచిపోకుండా ఉండాలనే నా దీవెన.

ఇందుమూలంగా ఖరారుగా తెలియచేయడమేమనగా - నా తదనంతరం నా ఆస్తి నా పిత్రార్జితమైతే ఏ విధంగా నా పిల్లలకు చెందుతుందో అదేవిధంగా ఈ ఆస్తిఅంతా నా పిల్లలకే చెందాలి. ఆస్తి పంపకాలు వాళ్లలోవాళ్లే చేసుకోవాలి. ఆస్తి పంపకాల మరుక్షణం నా అనుభవాల ఈ చివరిచిట్టా నా కట్టెలాగే నిప్పులలో వెయ్యాలనీ ఇందు మూలంగా నా చివర కోరికగా చెబుతున్నాను.

వకీలుగారు కాగితాలు మడిచి "ఇక మీ ఇష్టం!" అని పెద్దబ్బాయి చేతిలో ఉంచారు.

"అన్నట్టు మరిచిపోయాను...లచ్చిమికి ఇమ్మని నా చేతికి కొంత డబ్బు, బంగారం ఇచ్చారు. ఆ సీలుచేసిన కవరు మీ సమక్షంలో ఆమెకిస్తాను. ఆమెకు కబురు చెయ్యండి!"

మురళీధరరావ్‌గారి పిల్లలు ఒకరి ముఖాలు ఒకరు చూసుకుంటూ అలా ఉండిపోయారు.

భారతి డిశంబరు 1983.